

De grootste vorm van geweld op de wereld is de armoede.

Mahatma Ghandi

Jaarverslag van het European Anti Poverty Network Nederland 2010

*2010 - Europees jaar tegen armoede
2010 - European year against poverty*

*No money
No activities*

www.eapn.nl

EUROPEAN ANTI POVERTY NETWORK

Nederland

Jaarverslag van het European Anti Poverty Network Nederland 2010

Inleiding

Het European Anti Poverty Network Nederland (EAPN NL) is een nationaal netwerk dat gelieerd is aan het Europese EAPN netwerk. EAPN Europa bestaat uit een netwerk dat nationale netwerken heeft in 25 nationale EU-landen, in de niet EU-lidstaat Noorwegen en dat 26 Europese netwerken als lid kent.

Binnen dit uitgebreide netwerk wordt samengewerkt in de strijd tegen armoede en sociale uitsluiting.

EAPN Europa startte jaren geleden een succesvolle lobby om van 2010, tien jaar na de opdracht van Lissabon, die de Europese Unie zich zelf gaf om de armoede te halveren, het Europees Jaar ter Bestrijding van Armoede en Sociale Uitsluiting te maken.

2010, een jaar waarin armoede en sociale uitsluiting extra aandacht kregen binnen alle lidstaten van de EU. Aandacht van overheden, van organisaties en van de nationale EAPN netwerken. Armoede bleek echter een zeer moeilijk onderwerp, waar de politici weliswaar over praten, maar minder bereid bleken er ook echt iets aan te doen. De Nederlandse armoedegelden, de 'Aboutalebgeden', die de gemeenten ter beschikking werden gesteld in de periode 2007-2010 werden niet automatisch verlengd, maar vielen onder de bezuinigingshamer.

EAPN Nederland diende binnen de kaders van het Europees Jaar een aanvraag voor subsidie voor een project met Jongeren in. Doel was om via een centrale landelijke startdag jongeren van vijftien tot twintig middelbare scholen deel te laten nemen aan de armoedestrijd. Door een op hen gerichte actieconferentie te organiseren en hen naar huis te laten gaan met de opdracht minimaal een activiteit binnen hun gemeente te organiseren die samenhangt met het Armoede-Jaar. Op die wijze wilden wij de jongeren bekend maken met de problemen van de aanwezige armoede, waaronder het pesten omdat men aan iets niet mee kan doen of bepaalde zaken niet heeft. Plus, we wilden jongeren actief laten worden in de strijd tegen armoede, zodat zij zelf bewuster worden van het feit dat er armoede binnen onze samenleving bestaat, waardoor als afgeleide, via de scholen aandacht voor dit maatschappelijk vraagstuk wordt besteed. Maar, de meesten raden het al, ons project werd uiteraard afgewezen.

Zonder middelen een Jaar vorm geven waarin de strijd tegen Armoede de hoofdrol kan spelen valt niet mee. We hebben ons best gedaan en dit verslag laat zien dat we redelijk geslaagd zijn in ons streven om in ieder geval zichtbaar te blijven.

De lokale armoedeconferentie

Toen we in 2005 groen licht en een deelfinanciering kregen van het ministerie van SZW voor ons project ‘de lokale armoedeconferentie’ beseften we niet hoeveel impact deze manier van werken kan hebben. Het vinden van gemeenten die, in samenwerking met ons, een lokale armoedeconferentie nieuwe stijl wilden organiseren was een klus op zich. Gelukkig bleek Waalwijk bereid de spits af te bijten, waarvoor we hen nog steeds erkentelijk zijn.

Toen het project werd afgerond met de “Recepten tegen Armoede en Sociale Uitsluiting”, die aan alle gemeenten en een paar honderd lokale organisaties zijn gestuurd, bleek pas hoeveel effect deze aanpak heeft.

Vanuit dat besef en doordat gemeenten de Recepten gingen gebruiken kwamen er vragen binnen of EAPN NL een conferentie kon organiseren. Dit en een acquisitie van onze kant heeft ertoe geleid dat er inmiddels meer conferenties dan de oorspronkelijke 10 vanuit het project zijn georganiseerd en uitgevoerd.

In 2010 organiseerden en voerden we 3 conferenties uit. De eerste was in Schagen, waar we op een werkelijk schitterende locatie een puike conferentie mochten neerzetten. Er was een sfeer van samen werken aan, die veel oplossingen opleverde.

Krimpen aan den IJssel gaf ons de opdracht een conferentie te organiseren met netwerkversterking als hoofddoel. De goed bezochte conferentie werd uitgedaagd op een nieuwe manier te werken, te denken, te discussiëren. De reacties van de deelnemers lieten zien dat men zeer tevreden was over deze werkmethode. “We hebben nog nooit zoveel over elkaars organisatie en werk gehoord.” Voeg hieraan toe dat er een Armoedeplatform is opgericht en vele organisaties bereid bleken de nieuw ontwikkelde tool te gebruiken om het niet-gebruik van voorzieningen tegen te gaan.

Capelle aan den IJssel vroeg ons een thema-avond Armoede te leiden, met als doel de vraag “Hoe gaan we samen armoede aanpakken?” te beantwoorden. Geen gemakkelijke opgave, omdat mensen heel vaak blijven steken in hun eigen aanpak. Toch bleek dat er animo aanwezig was om de uitdaging aan te gaan.

In Den Helder maakten we deel uit van een multiculturele informatiemarkt, die was opgezet door Humanitas Kop van Noord Holland, vanuit workshops, die wij in 2009 verzorgden op hun 10-jarig bestaands Symposium. Aan de markt namen bijna 30 organisaties uit Den Helder deel.

De armoedeconferentie in Houten, waarvoor we in de NKG-kerk de Lichtboog waren, had twee doelen. Op de eerste plaats de discussie over armoede en sociale uitsluiting openbreken, vanuit de gerichte vraag: “Wat doen we goed en wat kan beter?”.

Daarnaast kregen we de opdracht vanuit de conferentie kleinschalige projecten op te bouwen, waarbij de deelnemers zelf de regie voeren en deze projecten voor ondersteuning aan bestaande organisaties/instellingen te koppelen. Een uitdaging, die ook in 2011 nog voortduurt.

Samenwerking

2010 is het jaar waarin er een nieuwe samenwerkingspartner op ons pad komt. Samen met de Dienst Maatschappelijke Activering vanwege de Zuid-Hollandse Kerken, die ook de Arme Kant van Zuid-Holland ondersteunt, organiseerden we een Symposium “Armoede in Europa”, waaraan naast Nederlandse activisten ook collega’s uit Duitsland en België deelnamen. Zij gaven ons inzicht in de armoedeaanpak in hun landen.

De uitkomsten van dit Symposium zullen in 2011 gebruikt worden voor het advies dat EAPN NL zal geven binnen de kaders van het nieuwe Nationale ActiePlan (NAPap) ter bestrijding van armoede en ter bevordering van Participatie, door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

De internationale samenwerking was ook bedoeld om weer te geven dat we, samen, de strijd tegen armoede en uitsluiting voeren binnen de Europese Unie en gaf daarmee extra cachet aan 2010, het Europees Jaar ter Bestrijding van Armoede en Sociale Uitsluiting.

De samenwerking was uiterst prettig en heeft onder andere geleid tot deelname van een van de activisten van DMA/AKZH aan de Europese Ontmoeting van Mensen die in Armoede leven, die in mei 2011 in Brussel zal plaatsvinden.

Energie & Armoede

De in 2009 gestarte samenwerking met energiedeskundigen kreeg ook in 2010 vorm. Samen werd gezocht naar andere dan de gebruikelijke oplossingen, werd een beschouwend beleidsartikel geschreven dat o.a. in Duurzaamheidsnieuws en op de website van de Woonbond werd geplaatst. Ontmoetingen met prof. Wubbo Ockels en prof. Michael Braungart bieden in deze mogelijkheden voor de toekomst. Gezocht wordt naar mogelijkheden om in 2011 een seminar te organiseren over Energie & Armoede.

2010

2010, het Europees Jaar ter bestrijding van Armoede en Sociale Uitsluiting, het resultaat van de EAPN lobby, hebben we ingevuld zoals we dat op de voorkant weergeven: No Money, No Actions.

Dit affiche is voor het EU-Jaar ontwikkeld en gedurende het jaar gebruikt.

EAPN Nederland is een netwerk voor en van mensen in een financieel moeilijke situatie. Als netwerk zijn we, net als als medewerkers in een ervaringsdeskundigenpositie.

Vertegenwoordigers van ons netwerk hebben deelgenomen aan de startconferentie in Utrecht, aan de conferentie over Kinderen en Armoede en aan de slotconferentie.

Uiteraard hebben we gevolg gegeven aan het verzoek van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid om een reactie te geven op de Wensen en verwachtingen betreffende het Europees Jaar Tegen de Armoede van het European Anti Poverty Network Nederland (EAPN NL), toen men ons dat in 2009 vroeg. Hieronder vindt u onze reactie. Aan de hand van dit Jaarverslag kunt u nagaan wat hiervan wel en wat niet is gerealiseerd door de Nederlandse regering.

Wensen en verwachtingen betreffende het Europees Jaar Tegen de Armoede van het European Anti Poverty Network Nederland (EAPN NL).

1. Op welke manier kan de Rijksoverheid de doelgroep betrekken bij het Europees Jaar?

EAPN NL: door voor hen workshops te (laten) organiseren. EAPN NL wil graag 3 of 4 workshops organiseren waarbij met name de doelgroep wordt uitgenodigd, letterlijk om deel te nemen en, letterlijk om van daaruit activiteiten rondom het Jaar mee op te zetten op lokaal niveau. Samen met Cliëntenraden, organisaties of anderen uit de doelgroep, gemeenten, instellingen. Op deze wijze werkt de doelgroep mee als volwaardig partner en in zekere zin (mede-)initiator.

2. Op welke wijze zouden de gemeenten volgens u aandacht kunnen besteden aan het Europees Jaar?

EAPN NL: Wij willen verschil maken tussen gemeenten, waarmee we de afgelopen jaren samen een armoedeconferentie hebben mogen neerzetten en de andere gemeenten. Met de eerste groep zouden we een workshop 2010, Jaar Tegen de Armoede, willen doen, waarin plaats is voor samenwerking, maar ook voor hun eigen initiatieven en uitwisseling. Voor alle andere gemeenten: of ook workshops, maar dan met de uitnodiging initiatieven te ontplooien of een gerichte activiteit om (hen) allen mee te laten functioneren.

3. Welke (andere) organisaties/partijen moeten we betrekken bij het Europees Jaar?

EAPN NL: Om van het Jaar een succes te maken zijn wat ons betreft drie zaken nodig:
A. Een heldere en vooral belangrijke rol voor de doelgroepen en hun organisaties;
B. Het openen van de samenwerking met de gemeenten;
C. Het starten van acceptatie- en begripsvorming bij werkgevers en hun organisaties, waaronder Rotary's en Lions. Daardoor zouden we de strijd kunnen verbreden, opener kunnen maken en aan verandering van beeldvorming werken.

4. *Heeft uw organisatie al ideeën over wat ze tijdens het Europees Jaar aan activiteiten wil organiseren, zo ja, wat?*

EAPN NL: Ideeën zeer zeker. Gebrek aan financiële mogelijkheden zorgt ervoor dat ze niet kunnen worden uitgevoerd.

Twee voorbeelden:

A. in 2007/2008 zijn we het gesprek met uw ministerie gestart en hebben we projecten ingediend, waarvoor we subsidie verzochten. Alles was toen al gericht op het Jaar 2010. Starten in 2008, werken tot in 2011. Helaas stuiten we op een muur van onbegrip.

B. In 2008 hebben we aan zowat alle grote Nederlandse, internationale, bedrijven gevraagd of ze sponsor wilden worden van opmerkelijke en vooral gezamenlijke acties, gericht op het bewust worden dat er ook in ons land armoede is. Alhoewel we veel sympathie ondervonden, kregen we geen enkele ondersteuning.

EAPN NL zal zich, gezien het gebrek aan, letterlijk, geld, moeten inhouden en beperken tot een aantal gerichte acties via de mail.

5. *Waarvoor moet extra aandacht zijn tijdens het Europees Jaar?*

EAPN NL: Voor de toekomst van de kinderen, die nu, via hun ouder of ouders, in armoede opgroeien. Zo missen nu kansen, die de maatschappij later zal betreuren. Voor hen moet extra aandacht zijn, evenals voor de alleenstaande ouder.

Tot slot een harte kreet: Als we het huiselijk geweld niet echt kunnen aanpakken, laten we dan tenminste extra actie ondernemen voor de slachtoffers. EAPN NL kan daarbij een prima partner zijn.

6. *Europese dimensie*

EAPN NL: Ook vanuit het EAPN Europa worden er verschillende acties ondernomen. Ieder nationaal netwerk wordt geacht hieraan op nationaal niveau medewerking aan te verlenen. Gezien onze financiën hebben wij ook hier aangegeven dat we beperkt zijn tot mail-acties.

Utrecht, 4 mei 2009

Alida Smeekes, Jo Bothmer en Quinta Ansem

Europa

Binnen de kaders van Europa namen we aan een aantal buitenlandse conferenties en seminars deel. Uiteraard geldt dat voor de Task Forces binnen EAPN Europa, voor de General Assembly en voor andere werkzaamheden voor EAPN. Daarnaast hielden we inleidingen op verschillende conferenties.

De General Assembly vond dit jaar op Cyprus plaats, waar we naast de duidelijk aanwezige rijkdom zeker ook kennis hebben gemaakt met de duidelijk aanwezige armoede.

Indrukwekkend was ook het bezoek aan Nicosia, een stad, die door een muur in 2 stukken wordt gedeeld. Een muur die door grenswachten en soldaten wordt bewaakt, bewapend en wel. Zo triest.

Tijdens de General Assembly werd een resolutie van EAPN Nederland aangenomen, waarin we vragen een Groenboek over Armoede en Sociale Uitsluiting te starten.

De organisatie Copore (Competences for Poverty Reduction) organiseerde een conferentie binnen de kaders van het Europees Jaar. Een van de gastsprekers was Quinta Ansem, namens EAPN Nederland. Haar bijdrage “You can’t speak about the fight against poverty and remain silent about wealth” werd enthousiast begroet door de deelnemers.

Caritas Nord-Rhein Westfalen organiseerde ter ere van het Europees Jaar een “Europa Forum”, waaraan onder andere de heer Elmar Brok, lid van het Europees Parlement, prof. Christoph Butterwegge en Jo Bothmer (Armoede en Uitsluiting in Nederland) namens EAPN NL, als gastsprekers deelnamen.

Caritas Paderborn organiseerde een “Werkstatt Seminar *Chance und Herausforderung*”, als opfriscursus voor de medewerkers, waaraan Jo Bothmer met 2 inleidingen (De herinrichting van de sociale ruimte in Nederland en Armoede in Nederland in 2010) als gastspreker deelnam.

Quinta Ansem werd gevraagd om een inleiding namens EAPN te verzorgen bij de Citizens Consultation, een Europese conferentie georganiseerd door Humanitas, waar aandacht werd besteed aan het fenomeen armoede en uitsluiting.

Ook nam zij deel aan de Ronde Tafel Armoede, die de Europese Commissie, samen met de EU-voorzitter en EAPN, jaarlijks op of rondom de Wereldarmoededag 17 oktober organiseert.

Op 17 oktober zelf nam EAPN NL deel aan de activiteiten rondom de Wereldarmoededag, georganiseerd door de stichting Katrol te Rotterdam, waarbij met name veel jonge mensen aanwezig waren.

De Europese Ontmoeting van Mensen die in Armoede Leven 2010

De 9^e Europese Ontmoeting van Mensen die in Armoede Leven wordt georganiseerd door de EU-voorzitter Spanje, de Europese Commissie, de Belgische regering en EAPN Europa. Dit jaar wordt gekeken naar de nieuwe beleidagenda van de Europese Unie, de zogenaamde 2020-strategie.

Armoede is een onderdeel van deze strategische agenda. Helaas geen prioriteit op zich, maar onderdeel van de werkgelegenheidsstrategie.

Op de agenda 2010, die via het Verdrag van Lissabon in 2000 werd vastgesteld stond:

‘De halvering van de bestaande armoede binnen de Europese Unie’.

Op de nieuwe Strategische Agenda 2020 staat:

“Het terugdringen van de armoede met 20 miljoen.”

Nu zijn er binnen de EU meer dan 80 miljoen burgers, die in armoede leven. Dan is 20 miljoen een vierde deel, dus 25%.

Op de Agenda 2010 stond 50% armoede opheffen.

Helaas is de armoede de afgelopen jaren alleen gestegen. Ook doordat arme, nieuwe landen, als Roemenië en Bulgarije bij de EU kwamen.

Maar de armoedestrijd wordt op een lager pitje gezet en we weten niet wat de kredietcrisis nog een bezuinigingen en andere maatregelen gaat brengen.

Dus: belangrijk; Armoede MOET een prioriteit -zelfstandig- op de nieuwe EU-agenda worden!!!

De Nederlandse delegatie bereid drie hoofdpunten voor: Huisvesting, Zorg en Arbeid en Participatie. Tijdens de voorbereiding legt de delegatie haar mening vast, zoals ze die tijdens de Europese conferentie zal gaan uitventen. De interessante discussies leiden ook tot de vaststelling van een Verklaring, die men besluit tijdens de conferentie voor te lezen als inbreng vanuit EAPN NL.

Verklaring

De Nederlandse delegatie, die deelneemt aan deze 9^e Europese Ontmoeting van Mensen die in Armoede Leven, vraagt uw aller aandacht voor het feit dat armoede geen speerpunt van het beleid van de Europese Unie op de agenda 2020 is. Armoede wordt onder werkgelegenheid geschoven, waardoor men tot uitdrukking wil brengen dat de weg uit de armoede een betaalde baan is. Helaas is dit niet het geval. Het aantal werkende armen, met een betaalde baan, neemt snel toe.

Armoede is de grootste bedreiging voor de toekomst van de Europese Unie en dient een van de vijf speerpunten te zijn. De strijd tegen Armoede dient naast werkgelegenheid te staan als evenwaardige prioriteit.

Wij als delegatie roepen u allen op tijdens de conferentie een gezamenlijke verklaring vast te stellen en als resultaat van deze conferentie naar buiten te brengen, waarin de verantwoordelijken binnen de EU, zijnde de regeringsleiders van alle Lidstaten, het Europees Parlement en de Europese Commissie dringend verzocht wordt de strijd tegen armoede serieus

te nemen en dat ook in hun beleid kenbaar en opzichtig duidelijk te maken. Geen onderdeel van werkgelegenheid of van een andere prioriteit, maar een volwaardige prioriteit op zichzelf. De vele in armoede levende burgers in de Europese Unie, inmiddels 1 op elke 6, verdienen een dusdanige ondersteuning dat ook zij, en hun kinderen, een rechtvaardige en leefbare toekomst binnen de Europese Unie hebben.

Brussel, Europees Parlement, 25 juni 2010

Tijdens de evaluatie geven alle deelnemers er blijk van dat deze ontmoeting zeer waardevol is, ook omdat men, samen met de gedelegeerden uit de andere Lidstaten van de EU naar de machthebbers duidelijk heeft kunnen maken hoe ernstig het met armoede en uitsluiting gesteld is binnen de Unie.

De Europese Ronde Tafel Armoede en Sociale Uitsluiting

Dankzij de positieve invloed die EAPN heeft ontwikkeld vindt er ieder half jaar, dus bij ieder nieuwe EU-voorzitterschap, een grote Europese conferentie aangaande armoede en sociale uitsluiting plaats. In de eerste helft van het jaar is dat de Ontmoeting van Mensen in Armoede. In de 2^e helft van het jaar de Ronde Tafel Armoede en Sociale Uitsluiting, die dit jaar in België wordt gehouden. Zoals altijd is een vertegenwoordigster namens EAPN NL bij deze conferentie aanwezig.

De onderwerpen zijn actieve aansluiting en een EAPN-campagne, namelijk het minimuminkomen in de hele Europese Unie. De EAPN-lobby-campagne begint langzaam vruchten af te werpen, ook al beseffen we dat er nog een lange weg te gaan is.

EAPN Nederland heeft steeds weer laten zien dat het hebben van een wettelijk minimumloon geen belemmering is voor een goed functionerende economie.

Tijdens een seminar over Europa en haar armoede in Schwerte (Duitsland) bleek het verschil in mening tussen de heer Elmar Brock, Lid van het Europees Parlement namens de CDU en de vertegenwoordiger van EAPN Nederland over dit onderwerp eens te meer. Waar de heer Brock van mening is dat een wettelijk minimumloon niet kan omdat dit de concurrentiepositie van het bedrijfsleven zou schaden wees Jo Bothmer er op dat Nederland al meer dan 35 jaar een wettelijk minimumloon kent en dat ons land daar wel bij vaart, ook het bedrijfsleven.

Europees bestuur

Iedere Lidstaat levert een lid voor het Europees bestuur van de EAPN. Daarnaast hebben de Europese organisaties samen recht op 3 bestuurszetels. Toen EAPN startte vaardigden wij een bestuurslid af dat uit het Landelijk WAO Beraad kwam. Na ongeveer een jaar gaf deze zijn taak op. Te zwaar, te veel.

We kozen toen een afgevaardigde vanuit het Landelijk Steunpunt Vrouwen en de Bijstand. Alida Smeekes werd ons bestuurslid. Op dit moment kon niemand bevroeden dat Alida dit 18 jaar zou blijven. 18 jaar knokken, op Europees niveau, op landelijk niveau, op lokaal niveau, voor de armen en uitgeslotenen. Met verve, elan en inzet. In die 18 jaar bestuurslidmaatschap is Alida ook nog 4 jaar lid van het Dagelijks Bestuur van EAPN Europa geweest. Tijdens de General Assembly in Wenen kondigde Alida haar terugtreden aan. Haar huldiging leverde haar een staande ovatie op van alle gedelegeerden. En, ogen vol ongeloof bij vele nieuwelingen: 18 jaar? Hoe heb je dat volgehouden, zo'n zware taak?

De General Assembly in Limassol, Cyprus, was de eerste die Quinta Ansem als bestuurslid van EAPN mee maakte. Het vele werk, waar je als gedelegeerde vaak geen weet van hebt verzet zij met eenzelfde inzet en elan, die we van Alida gewend waren.

Uiteraard nemen we ook deel aan verschillende Task Forces, waaronder de Steering Group OMC, waar Alida Smeekes deel van uitmaakt en de Taskforce Employment, waar Quinta Ansem lid van is.

Kennisnetwerk internationaal & Europees Sociaal Beleid

Samen met velerlei organisaties, waarbij de coördinatie bij Movisie ligt, werd gewerkt aan activiteiten rondom het Europees Jaar 2010.

Zoals dat algemeen geldt voor de armoedebeweging is ook hier niet altijd een open deur gegarandeerd bij de uitvoering van activiteiten. Waar algemeen werd geaccepteerd dat ook EAPN NL een rol zou kunnen spelen bij de “Stedenestafette”, werd bij de directe uitvoering gemakshalve vergeten dat EAPN NL bestond, waardoor dus de samenwerkende organisaties uitdrukkelijk geen plek bleken te geven voor ons in de estafette, aangezien men vindt dat “de gemeenten voor ons product moeten betalen”. Iets wat ze overigens voor alle onderdelen van de estafette moeten. De armoedewereld is en blijft een wereld van rijken en armen, waar men elkaar de vliegen maar al te graag afvangt.

Gelukkig zitten er ook organisaties/personen bij dit netwerk, die het spel wel eerlijk willen spelen, waardoor onze deelname zin blijft hebben.

De weigering van de regering gelden ter beschikking te stellen voor de strijd tegen de armoede zorgt er voor dat de nog levende, vaak grote, vissen de kleine of oppeuzelen of verjagen. EAPN NL is gepokt, gemazeld, gehard in deze strijd en heeft, samen met de mensen, een hele sterke overlevingsdrang.

1

1

Kennisnetwerk Internationaal

In het Kennisnetwerk Internationaal informeren deelnemers elkaar over hun internationale activiteiten en plannen. Ook bespreken ze vragen en problemen over beleid en praktijk van het internationale werk. Het netwerk bestaat uit mensen die actief zijn in de sociale sector en die 'internationaal' of 'Europa' in hun portefeuille hebben.

Drie keer per jaar organiseert het netwerk een bijeenkomst waarbij een actueel internationaal thema op de agenda staat. MOVISIE is mede-initiatiefnemer van het Kennisnetwerk Internationaal.

Onderwerpen en deelnemers

Het sociale domein staat in het netwerk centraal, maar in een multisectorale, geïntegreerde benadering waarbij de grenzen van het sociale bereik niet scherp zijn afgebakend. De onderwerpen zijn divers: wonen, werken, welzijn, gezondheid, langdurige zorg, onderwijs, onderzoek, belangenbehartiging. De deelnemers hebben allemaal een verschillende achtergrond: maatschappelijke organisatie of overheid, beroepskracht of vrijwilliger. Bekijk hier de [deelnemende organisaties »](#)

Tot slot

2010, het Europees Jaar ter Bestrijding van Armoede en Sociale Uitsluiting. Het jaar waarin we als EAPN NL gehoopt hadden een start te maken met het motiveren van jongeren om armoede niet links te laten liggen, maar mee aan te pakken en mee te helpen te voorkomen. Het jaar bij uitstek om aan de weg te timmeren en extra aandacht te vragen.

Dat hebben we, binnen de mogelijkheden die EAPN NL, heeft gedaan. Steeds weer en weer opnieuw aandacht gevraagd voor het lot van hen, die in een financieel zwakke positie zitten, van hen die in een isolement terecht gekomen zijn, van hen, die we kennen als werkende armen, waaronder meer en meer zzp-ers, van een fors en toenemend deel van de Nederlandse bevolking.

Het EU-jaar is ten einde. De strijd tegen armoede en sociale uitsluiting bij lange na niet. EAPN NL zal de strijd blijven voeren, zal zich blijven inzetten voor de mensen, die in een lage inkomenspositie zitten, zal hen bij die strijd betrekken en zal blijven streven naar samenwerking.

Driebergen Rijsenburg, 28 april 2011

Jo Bothmer

Secretariaat: Postbus 296
3500 AG Utrecht
0343 420909
info@eapnmed.nl
www.eapnmed.nl
ABN 61.58.42.550
KvK 30163808